

tea. Ar fi fost însă utilă și o mențiune despre slavona românească, astăzi recunoscută în slavistică¹.

În capitolul *Fonetica* (p. 21—38) sînt prezentate:

A. Vocalele (clasificarea și originea lor, cu trimitere la corespondentele din limbile greacă, latină, uneori lituaniană), cu numeroase exemplificări, lichidele *ʔ, l*, metateza lichidelor.

Tabelul vocalelor este mai complet redat decît în alte manuale, dar s-a adoptat o modalitate de notare neobișnuită *p, ʌ*.

Considerăm mai adecvată folosirea alfabetului latin, cu semnele diacritice curente în studiile de slavistică. Lichidele silabice puteau să apară cu cele două variante, după proveniența lor: *ʔ, l* primari și secundari.

B. *Consoanele* (clasificarea lor după criteriul calității — dure, semi-palatale și palatale; palatalizarea velarelor, acțiunea lui *j* asupra unor consoane, consoanele iotate, grupurile de consoane). Exemple numeroase vin să susțină explicațiile teoretice.

Considerăm că o mai accentuată preocupare de a prezenta unele fenomene fonetice pe plan comparat slav ar fi înlesnit studenților urmărirea trăsăturilor fonetice comune (fie chiar numai pentru grupul slav sudic), precum și a unor evoluții specifice fiecărei limbi slave sudice (de ex. reflexul nazalelor, evoluția ierurilor, * *tj*, * *dj* etc.).

Absența unor comentarii referitoare la legea silabelor deschise și la acțiunea acestora în cadrul vocalismului duce la un oarecare schematism în tratarea problemelor de fonetică. De pildă, ni se pare schematic prezentată apariția lui *ě* din *oi, ai* (p. 25), precum și redarea unilaterală a acestuia în tabelul vocalelor (p. 21).

Deși foarte succint prezentată (p. 39), trebuie menționată încercarea pozitivă de a se comenta accentul în limba slavă veche, problemă omisă, de obicei, în manualele existente.

Pentru partea introductivă sugerăm autoarei, în vederea unei noi ediții, includerea unui paragraf referitor la cele mai importante transformări fonetice ale protoslavei.

Capitolul *Morfologia* (p. 40—89), fără o expunere prealabilă asupra părților de vorbire, se deschide direct cu *Substantivul*, menținîndu-se clasificarea după vechea temă, în vocală sau în consoană.

În legătură cu cele două declinări de bază, * *-o*, * *-jo* și * *-a*, * *-ja*, autoarea face și unele incursiuni cu privire la originea și evoluția desinențelor cazuale, și unele comparații cu limba latină, ceea ce este foarte util. Ele lipsesc, din păcate, din tratarea celorlalte teme nominale.

În expunerea *Adjectivului* autoarea neglijează unele probleme, ca, de pildă, derivarea și clasificarea adjectivelor. Tratarea comparativului ar fi fost completă dacă nu ar lipsi formarea comparativului neregulat.

Util și bogat este capitolul *Sintaxa cazurilor*, unde, fără o mențiune deosebită, sînt incluse și construcțiile sintactice speciale.

¹ J. Hamm, *Staroslovenska gramatika*, Zagreb, 1958.